

Minister van Asiel en Migratie
mevrouw M.H.M. Faber-van de Klashorst
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
17-04-2025	6324979	ALG 11950/2025	15 mei 2025
onderwerp			
Consultatiereactie IPO contourennota intrekken Spreidingswet			

Geachte mevrouw Faber,

Het IPO heeft uw "Contourennota intrekking Spreidingswet" ontvangen waarin u om een bestuurlijke reactie vraagt. Wij willen opmerken dat wij als gezamenlijke provincies niet betrokken zijn bij de totstandkoming van deze contourenschets. Volgens de Code Interbestuurlijke Verhoudingen heeft een koepelorganisatie recht op een consultatietermijn van 8 weken. U heeft besloten de termijn in te korten tot 4 weken. Door de consultatietermijn tot slechts vier weken te beperken, en dat ook nog in een vakantieperiode, geeft u ons als ketenpartners niet voldoende ruimte om een goed overwogen en afgestemde reactie te formuleren. Wij verzoeken u met klem voor vervolgende consultaties de termijn te hanteren zoals afgesproken in de Code Interbestuurlijke Verhoudingen en tevens rekening te houden met recesperiodes.

Reactie

De gezamenlijke provincies vragen u terughoudend om te gaan met de intrekking van de Spreidingswet zolang er geen volwaardig alternatief is uitgewerkt en waarbij de effecten en samenhang tussen de verschillende wetsvoorstellen en – wijzingen goed is geanalyseerd. Een alternatief met voldoende waarborging, met de daarbij behorende financiële middelen én dat breed bestuurlijk gedragen wordt.

Een nadere toelichting van ons standpunt vindt u hieronder.

Consultatiereactie IPO Spreidingswet (2022) en Huisvestingswet (2025)

De contourennota schetst hoe het kabinet vorm wil geven aan het intrekken van de Spreidingswet. U bent voornemens een aantal elementen uit de Spreidingswet te behouden zonder deze in een wet te verankeren, waaronder het behoud van het coördinatiemechanisme en de capaciteitsraming. Uw doel is de gemeenten te ondersteunen met een samenhangend pakket (waaronder huisvesting) om te komen tot vrijwillige realisatie van opvangplekken.

Inlichtingen bij : Meije Gildemacher
Email : mgildemacher@ipo.nl
Bijlagen : geen

In onze consultatiereactie van november 2022 op de huidige geldende Spreidingswet hebben wij, net als de ketenpartners, geconstateerd dat wetgeving wenselijk is om te komen tot een duurzaam en stabiel opvanglandschap waarbij wordt uitgegaan van solidariteit tussen gemeenten en een eerlijke en evenwichtige spreiding over het land. Met een evenwichtige spreiding wordt de verantwoordelijkheid gedeeld. Ook nu blijven wij het belang van solidariteit en een structureel, betrouwbaar en gezamenlijk systeem binnen de gehele keten onderstrepen.

In onze consultatiereactie op de 'Wijziging van de Huisvestingswet 2014 inzake het verbod op voorrang voor vergunninghouders ('Wet nieuwe regels inzake huisvesting vergunninghouders') uitten wij onze zorg over de ingrijpende gevolgen van het intrekken van de Spreidingswet in samenhang met de aanpassing van de Huisvestingswet 2014. De voorgenomen wetwijzigingen en intrekkingen hebben ingrijpende gevolgen voor de uitvoerbaarheid van onze provinciale taken binnen de asielketen. Een voorwaarde voor het uitvoeren van onze taak is dat onze ketenpartners voldoende in staat worden gesteld hun taak effectief uit te voeren. De samenhang tussen opvang, huisvesting en doorstroom raakt ontregeld terwijl stabiliteit en samenwerking tussen bestuurslagen essentieel is om deze opgave beheersbaar te houden.

Volgordelijkheid diverse wetstrajecten in relatie tot 'samenhangend pakket'

In onze consultatiereactie op de Huisvestingswet hebben wij aangegeven dat het voornemen om op korte termijn enkele wettelijke verplichtingen (Spreidingswet, wijziging huisvestingswet) in te trekken en nieuwe wet- en regelgeving (Asielnoodmaatregelenwet en Wet invoering tweestatusstelsel) in te voeren de gehele asielketen kwetsbaar maakt. Zonder een juridisch sluitstuk bestaat het risico dat de druk opnieuw onevenredig bij een beperkt aantal gemeenten/regio's/provincies terechtkomt op zowel opvang als huisvesting. Dit raakt ook onze toezichthoudende rol. Daarnaast zullen de kosten voor (crisis/nood-)opvang enorm toenemen en zal huisvesting, maar ook inburgering en participatie van statushouders stagneren/vastlopen en het vergroot het risico op meer dakloosheid van mensen met en zonder verblijfsvergunning in gemeenten. Vraag is of deze aanpak zonder duidelijkheid over de impact en waarborgen voor langere termijn zal leiden tot een stabiel en duurzaam stelsel.

In onze consultatiereactie op de Huisvestingswet hebben wij tevens aangegeven dat er op dit moment geen sprake is van een volwaardig alternatief pakket met voldoende waarborgen. De contourennota geeft aan dat er wordt gewerkt aan een maatregelenpakket, inclusief maatregelen om ervoor te zorgen dat statushouders uit de asielopvang uitstromen zonder daarvoor de sociale woningvoorraad te gebruiken. Of al de genoemde maatregelen in bijlage bij de contourennota ook daadwerkelijk tot het gewenste effect zullen leiden is niet onderzocht middels een uitvoeringstoets dan wel impactanalyse.

Uitvoeringstoets en financiële ondersteuning

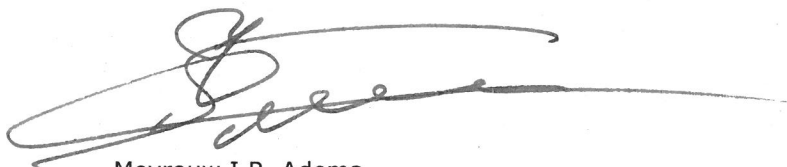
De gezamenlijke provincies vragen u terughoudend om te gaan met intrekking van de Spreidingswet zolang er geen volwaardig alternatief met voldoende waarborgen is uitgewerkt met een bijbehorende impactanalyse van alle voorgenomen wijzigingen van wetgeving en maatregelen die van invloed zijn op de gehele asielketen zoals wij ook hebben aangegeven in onze consultatiereactie 'Wet nieuwe regels inzake huisvesting vergunninghouders'.

Wij verwachten dat bij de verdere uitwerking van het samenhangend pakket tevens de behorende financiële middelen worden meegenomen en dat dit alternatief breed bestuurlijk gedragen wordt.

Tot slot

Wij hebben kennis kunnen nemen van de reacties van VNG, de Kring van Commissarissen en het COA. Wij onderschrijven deze reacties.

Met vriendelijke groet,
INTERPROVINCIAAL OVERLEG

A handwritten signature in dark ink, consisting of a large, stylized initial 'I' followed by a series of loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Mevrouw I.R. Adema
Voorzitter Interprovinciaal Overleg

